

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 3 och 21 § i lagen om näringsförbud och 20 § i handelsregisterlagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 3 och 21 § i lagen om näringsförbud och 20 § i handelsregisterlagen (RP 81/2024 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Jyri Oksanen, arbets- och näringsministeriet
- lagstiftningsråd Liisa Leppävirta, justitieministeriet
- registerchef Sari Laitakari, Rättsregistercentralen
- polisinspektör Mikko Kiiski, Polisstyrelsen
- expert Niko Nurmela, Företagarna i Finland rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Tullen
- Skatteförvaltningen
- Finlands näringsliv rf
- Centralhandelskammaren.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om näringsförbud och handelsregisterlagen ändras.

Enligt förslaget kan också ett sådant förbud att driva rörelse eller delta i drivande av rörelse som meddelats en person i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt det att personen gjort sig skyldig till brottsligt förfarande vid drivandet av rörelse i ovan nämnda stat beaktas vid helhetsbedömningen när näringsförbud meddelas. Dessutom föreslås bestämmelser om informationsutbyte gällande näringsförbud. Propositionen hänför sig till genomförandet av en ändring av direktivet om bolagsrätt.

Betänkande EkUB 10/2024 rd

I propositionen föreslås dessutom att handelsregisterlagens bestämmelser om hörande av Finansinspektionen förtydligas.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt, dock senast den 1 januari 2025.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med propositionen är att ändra lagen om näringsförbud och handelsregisterlagen så att man vid meddelande av näringsförbud också kan beakta ett förbud att driva rörelse eller delta i drivande av rörelse som meddelats en person i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet liksom även ett brottsligt förfarande vid drivande av rörelse som personen gjort sig skyldig till i den staten. Samtidigt föreskrivs det om informationsutbytet i anslutning till detta.

Propositionen är en del av genomförandet av det bolagsrättsdirektiv som ändrats genom det så kallade digitaliseringsdirektivet (direktiv (EU) 2019/1151). Direktivet förutsätter att näringsförbud som meddelats i en annan medlemsstat beaktas i Finland och att medlemsstaterna utbyter information om näringsförbud.

Ekonomiutskottet anser att propositionen är motiverad och ändamålsenlig, och det tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Ekonomiutskottet anser att den föreslagna regleringen är nödvändig med tanke på genomförandet av digitaliseringsdirektivet. Samtidigt är regleringen motiverad för att säkerställa att lagstiftningen blir tydligare och effektivare med beaktande av utvecklingstrenderna i samhället och i fråga om den gränsöverskridande ekonomiska brottsligheten. Regleringen kan motverka situationer där man försöker kringgå näringsförbudet genom att fortsätta med affärsverksamheten i en annan stat i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller inom gränsöverskridande ekonomisk brottslighet.

Ekonomiutskottet betonar att näringsförbud som meddelats i en annan stat enligt den föreslagna regleringen endast är en del av domstolens helhetsbedömning när den överväger om näringsförbud ska meddelas på grund av försummelser eller brottsligt förfarande i affärsverksamheten i Finland. Det är alltså inte fråga om en självständig grund för meddelande av näringsförbud. Detta är motiverat särskilt eftersom medlemsstaternas lagstiftning om näringsförbud inte har harmoniserats. Det kan också vara svårt att få en tillräckligt täckande utredning om grunderna för förbud som meddelats någon annanstans. Dessa omständigheter kan å andra sidan försvaga den praktiska betydelsen av den nu föreslagna regleringen.

Ekonomiutskottet fäster också uppmärksamhet vid den bedömning som framfördes vid sakkunnigutfrågningen om att också frågor som gäller informationssystem bör utredas när förutsättningarna för näringsförbud bedöms och vid beaktandet av ett förbud som en annan medlemsstat har meddelat. Tillgången till information och i synnerhet förundersökningsmyndighetens arbete kan underlättas exempelvis genom ett alleuropeiskt register och/eller möjligheten till alleuropeisk begäran om upplysning. Även om det i samband med genomförandet av det aktuella bolagsrättsdi-

Betänkande EkUB 10/2024 rd

reklivet inte går att införa nya sätt att utbyta information över gränserna, anser utskottet att det är motiverat att utreda frågan i fortsättningen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 81/2024 rd utan ändringar.

Helsingfors 1.10.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Sakari Puisto saf
medlem Noora Fagerström saml
medlem Lotta Hamari sd
medlem Antti Kangas saf
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Pia Sillanpää saf
medlem Sinuhe Wallinheimo saml
medlem Heikki Vestman saml
medlem Johannes Yrttiaho vänst
ersättare Pauli Aalto-Setälä saml
ersättare Minna Reijonen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Lauri Tenhunen.